

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **S., a. s., so sídlom: D.**, IČO: X. (pôvodne P., a. s.), proti žalovanému: **T. M. L. A. Inc., so sídlom: X.**, reg. č. O., zast. advokátom D. Š., so sídlom: S., **o určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Cbs/193/2004-667 zo dňa 25. októbra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Cbs/193/2004-667 zo dňa 25. októbra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa rozsudkom č. k. 9Cbs/193/2004-667 zo dňa 25. 10. 2011 určil, že zmluva o prevode obchodného podielu uzavretá dňa 10. 10. 2002 medzi účastníkmi o prevode obchodného podielu spoločnosti G., s. r. o., zo žalobcu na žalovaného je neplatná. Súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania v sume 975,47 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodol tak v nadväznosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho, sp. zn. 5Obo/29/2009 zo dňa 30. 06. 2009, ktorým najvyšší súd na odvolanie žalovaného zrušil predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Cbs/193/2004-298 zo dňa 27. 11. 2008, ktorým súd určil, že zmluva o prevode obchodného podielu, uzatvorená dňa 10. 10. 2002 medzi účastníkmi o prevode obchodného podielu spoločnosti G., s. r. o. (E. s. r. o.) zo žalobcu na žalovaného, je neplatná. Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí súdu prvého stupňa vytkol viaceré pochybenia, za účelom odstránenia ktorých mu uložil predovšetkým zaoberať sa otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcu na určovacej žalobe, ako aj skúmať, či sa v prípade podpisu na zmluve o prevode obchodného podielu a skúmaného podpisu v rámci vyšetrovacieho konania, nejedná o podpisy dvoch osôb.

Súd prvého stupňa, postupujúc v zmysle vyššie označeného uznesenia odvolacieho súdu, po vykonanom dokazovaní výsluchom svedkov, a to notárky JUDr. M. S., Mgr. B. P., JUDr. B. J., výsluchom samotných účastníkov konania, ako aj oboznámením sa s ich písomnými podaniami dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa svojou žalobou domáhal vyslovenia neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu uzavretej dňa 10. 10. 2002 medzi prevodcom: P., a. s., zast. Mgr. B. P., predsedom predstavenstva a nadobúdateľom: T. M. L. A. Inc., zast. T. L.. Podpis Mgr. B. P. na predmetnej listine bol dňa 14. 01. 2003 úradne overený na notárskom úrade JUDr. M. S., povereným zamestnancom D. T. Na základe uvedenej listiny došlo k zmene zápisu v obchodnom registri a následne k jeho ďalšiemu prevodu na tretiu osobu.

V ďalšom súd poukázal na fakty významné pre posúdenie celej genézy prejednávanej veci, a to, že k prevodu obchodného podielu zo žalobcu na žalovaného v spoločnosti - pôvodne G., s. r. o., B. (t. č.. s. r. o. – správne znie: „E., s. r. o.“ – pozn. dovolacieho súdu), došlo dňa 14. 01. 2003 zmluvou o prevode obchodného podielu, s notársky overeným podpisom Mgr. B. P.. Keďže Mgr. B. P. popieral, že sa jedná o jeho identický podpis, vo veci bolo začaté trestné konanie, vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 4T/66/06, proti T. L. a M. V., pre podozrenie z vyhotovenia fiktívnej zmluvy. Menované osoby boli spod obžaloby podľa § 258 písm. c/ Trestného poriadku, oslobodené, pretože v konaní nebolo preukázané, že uvedenú zmluvu vyhotovili obžalovaní. V rámci trestného vyšetrovania bolo nariadené aj znalecké dokazovanie znalcami z odboru písomnoznalectvo, ktorí nepotvrdili, že sa jedná o autentický podpis Mgr. B. P.. Na valnom zhromaždení

spoločnosti G., s. r. o., konanom dňa 15. 10. 2002 sa rozhodlo, že na uzavretie zmluvy za spoločnosť sú potrebné podpisy dvoch jeho členov.

Z dokladov založených v súdnom spise súd ďalej zistil, že v súvislosti alebo v prepojení s týmto konaním prebieha konkurzné konanie na Krajskom súde v Banskej Bystrici, vedené pod sp. zn. 36-24K/323/2000, na Okresnom súde Bratislava II konanie vedené pod sp. zn. 23Cb/29/2006, proti odporcovi D. (správne znie: D. – pozn. dovolacieho súdu) a na Okresnom súde Bratislava V konanie vedené pod sp. zn. 29Cb/7/2007, o určenie neplatnosti zmluvy o prevode pohľadávky z G., s. r. o., na T.

Z výpovede kľúčového svedka Mgr. B. P. dňa 01. 02. 2011 súd zistil, že žalovaného v roku 2002 nepoznal, prvýkrát ho videl asi pred 5-6 rokmi v budove súdu pri konfrontácii v súvislosti s vraždou. Svedok poprel, že by podpísal zmluvu o prevode obchodného podielu, tvrdil, že podpis na zmluve je falošný. Mal za to, že jeho občiansky preukaz predložený notárovi musel byť sfaľovaný. Ďalej uviedol, že do vzniku predmetnej kauzy sa podpisoval iba priezviskom, po vzniku kauzy pridáva svoje krstné meno B., ako B. sa nikdy nepodpisoval. Nepoprel, že pred príslušníkmi polície pri znaleckej expertíze v rámci trestného konania vykonal asi 10 podpisov.

Na návrh žalovaného súd dňa 29. 03. 2011 vypočul svedkov JUDr. M. S. a JUDr. B. J., a to za účelom preukázania jeho tvrdenia, že zo strany žalobcu boli robené nátlaky na notárku za účelom získania notárskej knihy overovania a jej likvidácie. Svedkyňa JUDr. M. S. sa pridržiala svojich prehlásení v rámci vyšetrovacieho konania a uviedla, že s odstupom času si na podrobnosti nepamätá. Jednoznačne však poprela, že by kedykoľvek bol na ňu vyvíjaný akýkoľvek nátlak za účelom zmocnenia sa overovacej knihy. Svedok JUDr. B. J. vo svojej výpovedi uviedol, že na konkrétny priebeh vyšetrovacieho konania v trestnom stíhaní si nepamätá, v uvedenej dobe hájil záujmy žalovaného, ale protokol o zápise by nepodpísal, pokiaľ by s ním nesúhlasil. Poprel, že by na neho bol vyvíjaný nejaký nátlak.

Od výsluchu ďalších dvoch svedkov navrhnutých žalovaným, a to JUDr. M. R. a pani D. T. súd prvého stupňa upustil, a to na pojednávaní konanom dňa 22. 11. 2011, odôvodňujúc to tým, že JUDr. R. svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil a zároveň prehlásil, že s odstupom času sa k veci nevie vyjadriť, navyiac, nebol pri ničom osobne prítomný, o veci

vedel len z počutia. Vo vzťahu k svedkyni T., bývalej zamestnankyni notárky JUDr. M. S., ktorá však už u menovanej notárky nepracuje, súd uviedol, že žalovanému poskytol lehotu na oznámenie jej adresy, túto však súdu neuviedol z dôvodu, že ju nemôže zistiť.

Na výzvu súdu, aby žalovaný označil svedkov, ktorí by mu potvrdili predbežné jednanie s Mgr. B. P. o uskutočnení prevodu obchodného podielu, žalovaný uviedol, že takýchto svedkov nevedie, lebo si neželajú byť vypočutí.

Poukázaním na § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), súd vyslovil názor, že žalobca osvedčil naliehavý právny záujem na určovacej žalobe preukázaním, že jeho právne postavenie sa stalo neistým, a to aj v súvislosti s ďalšími prebiehajúcimi konaniami, vyvolanými spornou zmluvou o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002. Uviedol, že od výsledku úspechu alebo neúspechu žalobcu v tomto základnom konaní závisia rozhodnutia vo všetkých ostatných prebiehajúcich konaniach.

Z vykonaného dokazovania, najmä z výpovede svedka Mgr. P., mal súd za preukázané, že na Zmluve o prevode obchodného podielu sa nenachádza identický podpis Mgr. P., z dôvodu ktorého žalobe vyhovel. Vo vzťahu k obrane žalovaného v konaní, spočívajúcej v poukazaní na nespornosť a platnosť posudzovaného právneho úkonu, t. j. prevodu obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002, túto súd považoval za nehodnovernú. Uviedol, že žiaden zo svedkov navrhnutých žalovaným a vypočutých v konaní, ním tvrdené okolnosti nepotvrdil. V tejto súvislosti zdôraznil, že súd nemôže rozhodovať na základe emociálnych pocitov účastníka konania, ale musí vychádzať z dokladov a dôkazov doložených do spisov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a v konaní neúspešnému žalovanému uložil povinnosť znášať trovy konania žalobcu v celkovej sume 975,47 eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný (ďalej tiež ako „odvolateľ“) argumentujúc odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., teda že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, ďalej že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal

navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.), doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.). Odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná trovy konania (č. l. 677 - 681).

Odvolateľ považuje podanú žalobu za nedôvodnú, a to pre absenciu naliehavého právneho záujmu. Prvostupňovému súdu vytkol, že v predmetnom konaní neriešil a ani nemohol riešiť otázku, komu patrí obchodný podiel, t. j. kto je majiteľom obchodného podielu v spoločnosti E., s. r. o. Uviedol, že v súčasnosti je majiteľom obchodného podielu menovanej spoločnosti osoba odlišná od účastníkov konania (spoločnosť D. Inc., so sídlom: H.). Má za to, že rozsudok vo veci môže vyriešiť len vnútornú otázku medzi účastníkmi sporu, nerieši však meritórne vec samu. Vzhľadom na uvedené má odvolateľ za to, že naliehavý právny záujem na určení nemôže byť daný vôbec. Poukázaním na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. II Odon 50/96 a 21 Cdo 58/2004, odvolateľ vyslovil názor, že v danom prípade možno žalovať priamo na určenie toho, kto je majiteľom obchodného podielu spoločnosti E., s. r. o. Aj keby naliehavý právny záujem mal vychádzať z toho, že žalobca bude mať po úspešnosti konania nárok na zapísanie v obchodnom registri ako spoločník v spoločnosti E., s. r. o., takýto výsledok v konaní nemožno dosiahnuť, nakoľko to nie je predmetom podanej žaloby. Rozsudok prvostupňového súdu nemôže byť podkladom pre zápis do obchodného registra a keďže spoločnosť D. Inc. nebola účastníkom konania, nemôže byť z obchodného registra na základe rozsudku ani vymazaná, pretože by sa zasiahlo do jej ústavou garantovaného práva vlastníť majetok.

Vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu odvolateľ súdu prvého stupňa vytkol, že vo svojom rozhodnutí vôbec neuviedol, či posudzoval a či mal vôbec k dispozícii originál spornej zmluvy o prevode obchodného podielu. Súd neustanovil znalca a bez vykonania znaleckého dokazovania v súlade s § 127 O. s. p. vo veci rozhodol. Namietol, že súd neprihliadol na názor znalca vyslovený v trestnom konaní, a to, že podpis mohol falšovať samotný B. P. (tzv. samofalšovanie) s cieľom v budúcnosti spochybňovať pravosť tohto

podpisu. Odvolateľ poukázal na odborné vyjadrenie Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v B. ČES: PPZ-1343/KEÚ-BA-EXP-2004 zo dňa 23. 02. 2004, v závere ktorého sa uvádza, že „Spresnenie záveru skúmania je možné po predložení originálu Osvedčovacej knihy, kde sa nachádza sporný podpis k priezvisku P.“. Prvostupňovému súdu vytkol, že napriek tomuto záveru neuskutočnil znalecké dokazovanie podľa príslušných ustanovení O. s. p., čím v jeho postupe došlo k rozporu s právom účastníka na spravodlivý proces.

Ďalšia časť odvolania žalovaného sa týka jeho námietky spočívajúcej v tvrdení, že z výroku prvostupňového rozsudku nie je jasné, o akú spoločnosť G., s. r. o., sa jedná, pretože k dátumu vyhlásenia prvostupňového rozhodnutia (25. 10. 2011) žiadna takáto obchodná spoločnosť v obchodnom registri zapísaná nebola. Spoločnosť nie je vo výroku identifikovaná IČO číslom ani sídlom, a teda výrok je neurčitý. Rovnako ani z dôvodovej časti rozsudku nevyplýva, o akú spoločnosť G., s. r. o. ide, či ide o právneho predchodcu spoločnosti E., s. r. o., alebo došlo len k zmene obchodného mena - ak áno, nie je uvedené kedy k zmene došlo.

Odvolateľ vo svojom odvolaní ďalej poukázal na zrušujúce uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/29/2009 zo dňa 30. 06. 2009 a prvostupňovému súdu vytkol, že sa právnym názorom v ňom vysloveným, neriadil. Poukazujúc na úvodnú časť rozhodnutia a jeho výrok odvolateľ tvrdí, že zmluva o prevode obchodného podielu, uzavretá dňa 10. 10. 2002 medzi účastníkmi, teda spoločnosťami S. a. s. a T. M. L. A. Inc., nikdy uzatvorená nebola, a teda nie je ani možné konštatovať jej neplatnosť. Napriek tomu, že odvolací súd vo vyššie označenom uznesení zdôraznil, že najmä pri určovacích výrokoch je podstatné správne označenie účastníkov uskutočňujúcich v tom čase predmetný úkon, prvostupňový súd uvedený názor nerešpektoval.

Vo vzťahu k svedkyni T., na výsluchu ktorej žalovaný počas konania trval, namietol, že bolo povinnosťou súdu vykonať dopyt u jej bývalého zamestnávateľa, v Sociálnej poisťovni a na Polícii SR, s cieľom zistiť kontaktné údaje na jej osobu alebo aspoň jej telefónne číslo. Tým, že súd navrhnutý dôkaz nezabezpečil, odňal žalovanému ako účastníkovi právo na spravodlivý súdny proces. Poukázaním na § 157 ods. 1 O. s. p. odvolateľ prvostupňovému súdu ďalej vytkol absenciu poučenia o náležitostiach opravného prostriedku v jeho rozsudku, čím ukrátil neúspešného účastníka - žalovaného. Vo vzťahu k samotnému odôvodneniu napadnutého rozsudku odvolateľ vytkol jeho nepreskúmateľnosť

tvrdiac, že toto je tak abstraktné, neurčité a nezrozumiteľné, že následne celý rozsudok nemôže obstať ako správny.

K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca svojím podaním zo dňa 20. 02. 2012, prvostupňovému súdu doručené dňa 24. 02. 2012, v ktorom odvolaciu súdu navrhol, aby odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201, § 204 ods. 1 O. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 202 O. s. p.), preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Predmetom konania je určenie neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu v spoločnosti G., s. r. o., IČO: 36 531 201 (od 19. 04. 2005 podnikajúca pod obchodným menom E., s. r. o.), uzatvorenej dňa 10. 10. 2002 medzi spoločnosťou P., a. s., IČO: X. (od 09. 03. 2011 podnikajúca pod obchodným menom S. a. s.) ako prevodcom a spoločnosťou T. M. L. A. Inc., reg. č. O., ako nadobúdateľom. Obrana žalobcu spočíva v tvrdení, že zmluvu za žalobcu nepodpísala oprávnená osoba (na zmluve označená ako Mgr. B. P., predseda predstavenstva).

Súd prvého stupňa žalobe vyhovel. Skúmajúc v prvom rade naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe, tento mal za preukázaný.

Podľa § 80 písm. c/ O. s. p., návrhom na začatie konania (žalobou) možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Určovacia žaloba v zmysle vyššie citovaného ustanovenia má predovšetkým preventívny charakter a jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu právam žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovacia žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba

o splnenie povinnosti podľa § 80 písm. b/ O. s. p.). Podmienkou prípustnosti určovacej žaloby je preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení určitého práva alebo právneho vzťahu. Právny záujem musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. považuje súdna prax aj žalobcom podanú žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí existovať v čase rozhodovania súdu (§ 154 ods. 1 O. s. p.).

Je nesporné, že žalobca bol jedným zo spoločníkov obchodnej spoločnosti - pôvodne G., s. r. o., v súčasnosti E., s. r. o. Zmluvou o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002 mal žalobca previesť celý svoj obchodný podiel v menovanej spoločnosti na žalovaného. Žalobca sa domáha určenia neplatnosti tejto zmluvy s odôvodnením, že zmluvu nepodpísala osoba na to oprávnená, t. j. Mgr. B. P., predseda predstavenstva spoločnosti žalobcu v rozhodnom období, ale jeho podpis na zmluve bol sfalšovaný.

Naliehavý právny záujem je podľa názoru odvolacieho súdu daný postavením žalobcu, ktoré je bez určenia platnosti alebo neplatnosti posudzovaného právneho úkonu (zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2012), neisté. Poukazujúc na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyslovený v jeho rozsudku sp. zn. 2 Obo 222/2001 zo dňa 05. 04. 2002, v zmysle ktorého „Spoločníkovi spoločnosti s ručením obmedzeným nemožno bez ďalšieho uprieť naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv, ktoré uzavrela spoločnosť a ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na hodnotu jeho obchodného podielu“, má odvolací súd za to, že v danej veci existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty v právnom postavení žalobcu. Odvolací súd sa preto stotožňuje s právnym názorom

súdu prvého stupňa, že žalobca existenciu naliehavosti právneho záujmu na určovacej žalobe osvedčil, a to s poukazom na prebiehajúce súdne konania na ďalších súdoch, ktorých rozhodovanie závisí od výsledku tohto konania (osobitne konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/29/2006 je prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9Cbs/193/2004).

Neobstojí ani ďalšia námietka žalovaného, že súd prvého stupňa sa neriadil právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v predchádzajúcom jeho uznesení (sp. zn. 5Obo/29/2009 zo dňa 30. 06. 2009). Odvolací súd, ktorý konal o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa č. k. 9 Cbs 193/2004-298 zo dňa 27. 11. 2008, prvostupňovému súdu vytkol viaceré pochybenia a uložil mu vysporiadať sa s otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcu na určovacej žalobe, ako aj vysporiadať sa s pravosťou podpisu Mgr. B. P. na zmluve o prevode obchodného podielu porovnaním s podpisom skúmaným v rámci vyšetrovacieho konania.

Súd prvého stupňa v novom konaní pochybenia vytknuté odvolacím súdom procesne odstránil vykonaním 6-ich pojednávaní, na ktorých vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, ich zástupcov, svedkov, oboznámením s listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu a tieto následne postupom podľa § 132 a nasl. O. s. p. vyhodnotil (pojednávanie konané dňa 24. 06. 2010 – odročené pre námietku zaujatosti vznesenú zástupcom žalovaného (č. l. 367), pojednávanie dňa 07. 12. 2010, na ktorom bol vypočutý zástupca žalobcu k otázke naliehavého právneho záujmu (č. l. 392), pojednávanie dňa 01. 02. 2011, na ktorom bol vypočutý svedok Mgr. B. P. (č. l. 471), pojednávanie dňa 29. 03. 2011, na ktorom boli vypočutí svedkovia JUDr. M. S. a JUDr. B. J. a opätovne zástupca žalobcu k otázke naliehavého právneho záujmu (č. l. 555), pojednávanie dňa 11. 10. 2011 – odročené (č. l. 637) a pojednávanie dňa 22. 11. 2011, na ktorom bol vyhlásený rozsudok (č. l. 644).

Vo vzťahu k obrane žalovaného, spočívajúcej v tvrdení, že právny úkon prevodu obchodného podielu, vykonaného zmluvou zo dňa 10. 10. 2002, je perfektný a platný, súd prvého stupňa skonštatoval, že túto skutočnosť sa mu nepodarilo preukázať hodnoverným spôsobom. Tzv. dôkazné bremeno ako procesná zodpovednosť za výsledok konania podľa § 120 O. s. p. postihuje toho účastníka, v ktorého záujme je, aby určitá skutočnosť rozhodná podľa hmotného práva a účastníkom tvrdená, bola v konaní preukázaná a aby ju súd uznal

za pravdivú. V prejednávanej veci žalobca tvrdil, že zmluvu o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002, nepodpísal Mgr. B. P., ktorý bol v tom čase predsedom predstavenstva spoločnosti žalobcu. Posúdenie pravosti jeho podpisu bolo predmetom aj iného, trestného konania, v rámci ktorého z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru, ČES: PPZ-1343/KEÚ-BA-EXP-2004 zo dňa 23. 02. 2004 vplynul jednoznačný záver, že podpis vyhotovený k priezvisku P., obsiahnutý na origináli zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002, nie je pravým podpisom B. P.. Menovaný ústav, zapísaný ako znalecký ústav v zozname znaleckých inštitúcií znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, vedenom na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, pôsobiaci v odbore Kriminalistika, vychádzal z originálu sporného podpisu obsiahnutého na zmluve, ktorý vyhovoval podmienkam písomznaleckého skúmania, preto súd nemá dôvod uvedený záver spochybňovať. V konaní na súde prvého stupňa nebolo treba skúmať originál predmetnej zmluvy, nakoľko pre jej platnosť (resp. neplatnosť) je v tomto prípade podstatná skutočnosť, že podpis štatutárneho orgánu žalobcu na nej bol sfalšovaný a táto skutočnosť vyplýva z jednoznačného záveru vyššie uvedeného odborného vyjadrenia. Samotný Mgr. B. P. na pojednávaní prvostupňového súdu, konanom dňa 01. 02. 2011 vypovedal, že zmluvu o prevode obchodného podielu zo dňa 10. 10. 2002 nepodpisoval, jeho podpis je falošný, v tom čase musel byť jeho občiansky preukaz sfalšovaný, pretože ho nepostrádal a nemal ani dôvod nahlasovať jeho stratu. Uviedol tiež, že do predmetnej kauzy sa podpisoval iba priezviskom, po jej vzniku pridáva aj svoje krstné meno B. Dodal, že nikdy sa nepodpisoval ako B., pretože sa tak ani nevolá. Žalovaný opak týchto tvrdení nepreukázal.

Pokiaľ súd prvého stupňa dôkazy navrhnuté žalovaným, a to výsluch svedkov JUDr. R. a pani T. nevykonal, náležite vysvetlil, prečo od ich výsluchu na poslednom pojednávaní dňa 22. 11. 2011 upustil (č. l. 644 – 646). Odvolací súd pripomína, že ust. § 120 ods. 1 O. s. p. zakotvujúce povinnosť účastníkov označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení s tým, že súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná, je vyjadrením nezávislého postavenia súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykoná, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom. O takýto stav by išlo vtedy, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo sa však v predmetnom prípade nestalo. Pokiaľ súd na procesné úkony účastníka konania reaguje primeraným, zrozumiteľným spôsobom, v súlade s platným procesným poriadkom

a nevykonanie dôkazov odôvodní ústavne akceptovateľným spôsobom, nemožno jeho postup, spočívajúci v nevykonaní navrhovaných dôkazov, hodnotiť ako odňatie práva konať pred súdom. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil, prečo dôkaz výsluchom svedkov JUDr. R. a pani T. nevykonal - keďže JUDr. R. svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil písomným podaním zo dňa 10. 10. 2011 (č. l. 639), v ktorom zároveň uviedol, že o prejednávanej veci nemá žiadne informácie, o prípade len počul v rámci advokátskej kancelárie V. & P., v ktorej pracoval a vzhľadom na značný časový odstup si na nič nepamätá; vo vzťahu k svedkyňi T. súd uviedol, že napriek výzve, aby žalovaný súdu oznámil jej adresu (na pojednávaní dňa 29. 03. 2011), túto neuviedol. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že nesplnenie si povinnosti v uvedenom smere nie je možné vynucovať, jej nesplnenie má však negatívny dôsledok pre účastníka, ktorý vykonanie dôkazu navrhol. Vyhľadávanie pobytu alebo miesta zdržiavania sa navrhovaných svedkov nie je povinnosťou súdu, naopak, je v záujme účastníka, aby zabezpečením ich prítomnosti preukázal ním tvrdené skutočnosti.

Zo zápisnice o poslednom pojednávaní je zrejmé, že súd postupujúc podľa § 118 ods. 1, 2 O. s. p., oboznámil účastníkov s dôkazmi a obsahom spisu a vyzval ich na ďalšie návrhy. Žalobca žiadne nepredložil, vo vzťahu k žalovanému, ktorý zotrval na výsluchu vyššie označených dvoch svedkov, súd uznesením od ich výsluchu upustil a dokazovanie vyhlásil za skončené. Po neverejnej porade senátu vyhlásil rozsudok v znení, aké obsahuje jeho písomné vyhotovenie.

Vo vzťahu k námietke žalovaného o neúplnom poučení prvostupňového rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že podľa § 157 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom v čase rozhodovania prvostupňového súdu, písomné vyhotovenia rozsudku síce má obsahovať (okrem iného) aj poučenie o náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, vrátane poučenia o možnosti výkonu rozhodnutia, jeho absencia však nie je takým nedostatkom, ktorý by mal za následok odňatie možnosti účastníka konať pred súdom.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného týkajúcu sa nejasného označenia spoločnosti G., s. r. o., má odvolací súd za to, že i keď predmetná spoločnosť v čase vyhlásenia rozhodnutia prvostupňového súdu (25. 10. 2011) pod uvedeným obchodným menom už nevystupovala (nakoľko rozhodnutím jediného spoločníka zo dňa 17. 08. 2004 došlo k zmene obchodného

mena spoločnosti na E., s. r. o.), z kontextu celého prvostupňového rozsudku je nepochybné, o aký subjekt – právnickú osobu, ide. Jej označenie korešponduje s označením spoločnosti v rozhodnom období (dňa 10. 10. 2002), kedy bola uzavretá zmluva o prevode obchodného podielu spoločnosti G., s. r. o. Žalobca sa žalobou domáhal určenia neplatnosti predmetnej zmluvy, v ktorej je uvedený subjekt označený ešte svojím pôvodným obchodným menom a súd prvého stupňa do svojho výroku len prevzal žalobný petit. Vzhľadom na uvedené niet žiadnych pochybností, o akú spoločnosť ide, a teda námietka žalovaného neobstojí ani v tomto smere.

V ďalšom sa odvolací súd zaoberal časťou odvolania žalovaného, v ktorej namietol nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku pre jeho neurčitosť a nezrozumiteľnosť.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami, tvrdenými účastníkmi konania, z odôvodnenia však musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia.

Odvolací súd poukazujúc na konkrétnu obsahovú, vecnú a právnu stránku prvostupňového rozhodnutia, dospel k záveru, že právo žalovaného na riadne odôvodnenie porušené nebolo. Keďže súd prvého stupňa v predmetnej veci postupoval v intenciách odvolacieho súdu ohľadne doplnenia dokazovania, preto odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Z neho vyplýva, čoho sa

žalobca svojou žalobou domáha a z akých dôvodov, na akom tvrdení založil obranu žalovaný, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané a aké skutočnosti z nich súd zistil, aký skutkový stav bol súdom ustálený (zistený), aké právne normy na vec aplikoval, ako tieto normy vyložil, ako subsumoval zistený skutkový stav pod aplikovanú právnu normu a aké právne závery vyplývajú zo zisteného skutkového stavu vo vzťahu k žalobou uplatnenému návrhu, čím napĺňa kritériá určitosti (prehľadnosti), zrozumiteľnosti i presvedčivosti rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu k určujúcej časti žalobného návrhu vysporiadal s otázkou nalievavého právneho záujmu žalobcu na určenie neplatnosti právneho úkonu, následne, sústrediac sa na posúdenie spornej skutočnosti – pravosti podpisu Mgr. B. P. na posudzovanej zmluve o prevode obchodného podielu, vysporiadal sa s otázkou platnosti tejto zmluvy, ako aj obranou žalovaného vo vzťahu k nej.

Podľa názoru odvolacieho súdu, odôvodnenie rozsudku v rozsahu vyhotovenom prvostupňovým súdom, zodpovedá zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia – stručné, jasné, výstižné a je ústavne akceptovateľné. Je nutné zdôrazniť, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže v konaní boli preukázané žalobcom uvádzané tvrdenia o neplatnosti zmluvy o prevode obchodného podielu, s dôrazom na sfalšovanie podpisu na predmetnej zmluve, kým žalovaný pravdivosť tvrdení, spôsobilých privediť pre neho priaznivé rozhodnutie vo veci, nepreukázal, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, stotožňujúc sa s jeho správnosťou v zmysle § 219 O. s. p., potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto by mal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Napriek tomu, že náhradu si uplatnil (vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného), túto nevyčíslil, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 151 ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 26. februára 2014

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová